

Onafhankelijk weekblad
sinds 1877

31 augustus 2017
Jaargang 141 / Nr. 35
€ 4,95

DE GROENE AMSTERDAMMER

BP 8 710966 122907

Rampkapitalisme
Naomi Klein
over waarom
Trump c.s.
doelbewust crises
veroorzaken

Juffen en meesters in opstand

Overspannen door werkdruk
én te grote betrokkenheid

De rotjongetjes van Pim

Hoe Lotfi El Hamidi
afstand nam van de collectieve
slachtofferrol

Kroniek van kunst & cultuur

Chinezen op straat

KUNST
Zhang Dali

Als ook maar een fractie waar is van de commo- tie rond de reizende ten- toonstelling *Real Human Bodies*, nu neergestreken in Brabant, dan draagt zij stof in zich voor een geschiedenisles over twee eeuwen China, de laatste nog maar net begon- nen. De lichamen in de show, naakt, gevild, tot op het bot gestript zodat ieder bloedvat, elke longtumor zichtbaar en invoelbaar wordt, zou- den volgens de gepikeerde directeur van een

zijn 'gewone Chinezen', onder het communis- tische systeem een naamloze groep maar nu in stukjes ontleed, geschikt naar individu. De details in hun marmeren huid zijn waanzinnig, met knokige ellebogen en putjes in bovenbenen en billen. Alleen in de schaduwen die hun ste- nen lichamen op de tegels slaan, vormen ze weer een grijze massa.

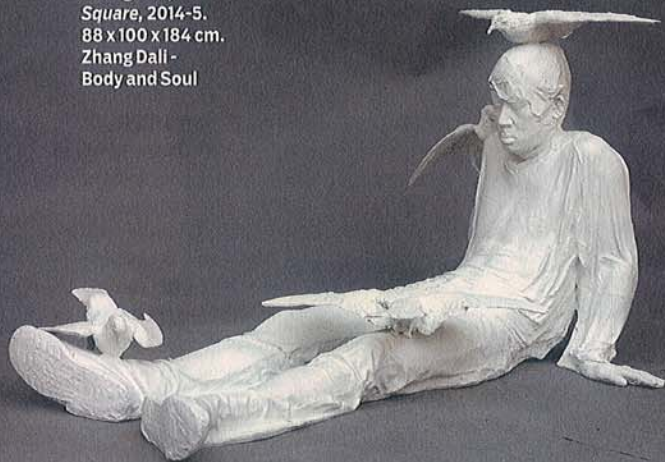
Zhang (1963) is een kunstenaar die kritisch is met zijn werk maar nog kan wonen in zijn land. Zijn onderwerp is de mens als nummer, op een willekeurige plek in de rij en altijd inzetbaar. De kunst- werken die hij daarover maakt lopen wat betreft verschijning nogal uiteen, van performan- ces en collages met archief- materiaal tot grootschalige installaties, waarvan er in Scheveningen een van steiger- materiaal staat opgesteld. Hij struint door de stad en waar huizen tegen de vlakte moeten spuit hij met graffiti een sil- houet, een zelfportret met de tag AK47, en zaagt de figuur soms uit de laatste nog staande muren. Zijn kale hoofd en scherpe kin leveren dan fraaie doorkijkjes naar het oude of nieuwe China, naar tempel of kantoorpand.

Zhang, zou je kunnen zeg- gen, is in al zijn werk straatkunstenaar. Binnen in het museum staan nog een paar mensen in het wit, hier met kleren aan, waar witte duiven op hebben plaatsgenomen. Ze houden hun ogen gesloten terwijl de vogels op hun hoofd zitten, met gespreide vleugels aan hun te grote jassen hangen en in hun slordige schoenen pikken. De mensen zijn afgietsels in glasvezel van migran- tenarbeiders zoals Zhang die zich voorstelde op het Plein van de Hemelse Vrede. Compleet met gegoten duiven, symbolen van vrijheid, die op dat plein alleen niet voorkomen.

ROOS VAN DER LINT

Zhang Dali - *Body and Soul*, tot 8 oktober bij Museum Beelden aan Zee, Scheveningen; beeldenaanzee.nl

Zhang Dali,
Square, 2014-5.
88 x 100 x 184 cm.
Zhang Dali -
Body and Soul

JOHANSEN KRAUSE

Amerikaans bedrijf, dat volgens de organisator de leverancier van de lijken is, zomaar afkomstig kunnen zijn uit dat land. Waar volgens hem onbekende lijken van straat gepikt en verhandeld worden. Zonder huid lijken we allemaal op elkaar, is het idee van de tentoonstelling. Lang leve dus de mens: de website vermeldt dat ze de effecten van ongezond leven in beeld wil brengen, discussie opwekken over de schade van slecht eten en veel roken - dan zit je met mensen die op straat vielen wel goed.

Achttien naakte Chinezen, maar dan sculp- turen van marmer, bevinden zich op hetzelfde moment in de tuin van Museum Beelden aan Zee. Ze staan er in zon, wind en regen, hun witte huid steekt er af tegen de grijze muren van de binnenplaats en het groen van duingras dat daar bovenuit steekt. Het zijn Chinezen gehouwen uit het beste marmer. Of eigenlijk, afdrukken van echte mensen die kunstenaar Zhang Dali maakte in een siliconenmal en transformeerde naar het marmer van Michelangelo. En ook al staan, zitten en liggen zijn modellen ieder apart op een sokkel, toch vormen ze een vanzelfspre- kende groep: die van de 'gewone mens', kwets- baar in zijn naaktheid, hier te dik en daar te dun. Maar daarmee zijn ze ook weer particulier: dit